

Sygn. akt I S 29/13

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	SSA Ewa Tkocz
Sędziowie	SA Małgorzata Wołczańska SA Ewa Jastrzębska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi powoda o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie z powództwa P. C. przeciwko M. L. (1) i A. B. (1) o zapłatę i naruszenie dóbr osobistych prowadzonej przez Sąd Okręgowy w (...) pod sygnaturą IC 37/11

postanawia:

oddalić skargę.

Sygn. akt S 29/13

UZASADNIENIE

Powód P. C. wniósł skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w (...) w sprawie I C 37/11 w oparciu o ustawę z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179 poz. 1843).

Wnosił o :

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie I C 37/11 prowadzonej przez Sąd Okręgowy w (...), I Wydział Cywilny;
2. nakazanie Sądowi Okręgowemu w (...) zakończenie sprawy w rozsądnym i określonym terminie;
3. przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 20.000złoty
4. zasądzenie od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w (...) kosztów tego postępowania.

W uzasadnieniu podniósł, iż ponad dwa lata temu złożył pozew o zadośćuczynienie wynikające z naruszenia jego dóbr osobistych poprzez dokonanie przestępstwa osądzonego przez Sąd Okręgowy w (...) pod sygn. akt III K 62106 przeciwko M. L. (1) i A. B. (1). Ten sam Sąd zarejestrował sprawy pod sygn. akt IC 37 i IC 200/ 11. Następnie doszło do połączenia spraw pod sygn. akt I C 37/11. W sprawie odbyło się jedno posiedzenie Sądu. Pozwani zostali przesłuchani w drodze pomocy prawnej. Wielomiesięczne bierne oczekiwanie (...) Sądu na wyniki pomocy prawnej zamiast sprowadzenia pozwanych na posiedzenie w sądzie prowadzącym sprawę było nieuzasadnione. Wyrok w

sprawie zapadł dopiero 12 listopada 2012 r. W treści wyroku Sąd zastosował ewidentnie błędną wykładnię przepisów o przedawnieniu stwierdzając nawet, że obecnie terminem wiążącym w tej kwestii jest termin 10 lat. Pomijając, że ewidentnie występki pozwanych (obecnie kwalifikowany jako zbrodnia) powoduje zastosowanie przepisu o przedawnieniu określających termin graniczny na 20 lat, to jego apelacja nie została przekazana do Sądu Apelacyjnego w Katowicach w związku z niezastosowaniem postanowienia zwalniającego go w całości od opłat sądowych. W tej sprawie dwukrotnie postanowienia Sądu Okręgowego były zmieniane. Oczekiwanie na nadanie biegu sprawie oraz niewłaściwe zastosowanie przepisów stanowiących podstawę wyroku z 12 listopada 2012 r. skutkuje przewlekłością postępowania. Stopień skomplikowania sprawy nie uzasadniał prowadzenia nadmiernych dowodów. Jednocześnie trzeba przypomnieć, że w sprawie Sąd nie korzystał z opinii biegłych. Taki stan sprawy jest zdaniem skarżącego wystarczający do uznania przewlekłości postępowania.

Skarb Państwa - Prezes Sądu Okręgowego w (...) zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o oddalenie skargi.

W uzasadnieniu wskazał, iż w jego ocenie w sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania. Sąd w tej sprawie podejmował bowiem kolejne czynności u sposób sprawny i celowy, z zachowaniem obowiązujących przepisów postępowania cywilnego.

Sąd Apelacyjny ustalił następujący stan faktyczny:

Sprawa, której skarga dotyczy była rozpoznawana przez Sąd Okręgowy w (...) sygn. akt I C 37/11; wniesiona była przez powoda P. C. przeciwko pozwanym M. L. (1) i A. B. (1) o zapłatę i ochronę dóbr osobistych. Pozew wpłynął w dniu 26 stycznia 2011r. i pierwotnie obejmował tylko pozwanego M. L.. Później, bo w dniu 20 maja 2011r., powód złożył też pozew przeciwko A. B. zarejestrowany pod sygn. akt I C 200/11. Ta sprawa została połączona do wspólnego rozpoznania ze sprawą I C 37/11 w dniu 23 sierpnia 2011r. Pozew zawierał wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 15 lutego 2011r Sąd wniosek ten częściowo uwzględnił. Powód wniósł na to postanowienie zażalenie. Zażalenie powoda na to postanowienie Sąd Apelacyjny w Katowicach rozpoznał w dniu 31 marca 2011r. Akta z Sądu Apelacyjnego w Katowicach ,po rozpoznaniu zażalenia zwrócono do Sądu Okręgowego w (...) w dniu w dniu 20 kwietnia 2011r. Z kolei w dniu 21 kwietnia 2011r. wpłynął wniosek powoda o ustanowienie mu pełnomocnika z urzędu, wniosek ten rozpoznany został postanowieniem z dnia 17 maja 2011r. W dniu 20 maja 2011r, wpłynęła odpowiedź na pozew pozwanego M. L.. W dniu 8 czerwca 2011r. Sąd zwrócił się o akta sprawy karnej sygn. akt III K 62106 prowadzonej przeciwko pozwanym o przestępstwa, efektem których były roszczenia cywilne. Sąd prowadził też korespondencję z adwokatem, którego kancelarię powód wskazał jako miejsce, do którego należy kierować przeznaczoną dla niego korespondencję. Na dzień 26 września 2011r. został wyznaczony termin rozprawy. Zarządzono doprowadzenie pozwanego- M. L., przebywającego w Areszcie Śledczym w B. (drugi pozwany odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w W.). Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania obecnych stron i postanowił zawrócić się o przesłuchanie w drodze pomocy prawnej przez Sąd Rejonowy dla (...) w W. drugiego pozwanego. Stosowne pismo Sąd wysłał w dniu 28 września 2011r. Sprawdzono, kiedy dowód zostanie przeprowadzony - zapisek urzędowy z dnia 12 grudnia 2011r. Odezwe po wykonaniu zwrócono w dniu 20 grudnia 2011r.

Później pozwani złożyli pisma procesowe, zaś Sąd wezwał do uzupełnienia braków tych pism.

Pozwany A. B. w dniu 20 lutego 2012r. wniósł o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu. Po uzupełnieniu braków wniosku (wezwanie z dnia 16 marca 2012r.) Sąd ten wniosek oddalił postanowieniem z dnia 28 marca 2012r. Zażalenie na to postanowienie Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił postanowieniem z dnia 24 maja 2012r. Później, w dniu 19 czerwca 2012r. wpłynął z kolei wniosek pozwanego M. L. o ustanowienie adwokata z urzędu. Po uzupełnieniu przez niego w dniu 5 lipca 2012r. braków wniosku Sąd ten wniosek oddalił postanowieniem z dnia 6 lipca 2012r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił zażalenie na to postanowienie w dniu 12 września 2012r. Zarządzeniem z dnia 26 września 2012r. wyznaczony został termin rozprawy na dzień 9 listopada 2012r. Sąd ogłosił wyrok w dniu 12 listopada 2012r. Uzasadnienie wyroku zostało sporządzone w ustawowym terminie. Wpłynęły apelacje pozwanego M. L. oraz powoda. Sąd podjął stosowne czynności. Apelacja powoda (data wpływu 20 grudnia 2012-), po wezwaniu do

uzupełnienia jej braków (zarządzenie z dnia stycznia 2013r.) została odrzucona postanowieniem z dnia 25 stycznia 2013r. Wpłynęło zażalenie na to postanowienie.

(dowód : akta Sądu Rejonowego w B., sygn. akt IC 37/11.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Skarga powoda nie jest zasadna i skutku odnieść nie może .

Zgodnie z art. 2. u 1. Ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. - o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2004 r.) - strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, tylko wtedy jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (przewlekłość postępowania). Zgodnie z ustępem 2 tegoż artykułu dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty , uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W postanowieniu z dnia 22.04.2010r., sygn. akt III SPP 6/10(niepubl.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż o przewlekłości postępowania decyduje ocena całego okresu podejmowania czynności przez dany sąd. Przewlekłość zachodzi wtedy, gdy okres ten przekracza rozsądne granice, przy uwzględnieniu terminowości i prawidłowości czynności podjętych przez sąd, charakteru sprawy, stopnia faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenia dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Badanie zaś przewlekłości postępowania, w tym terminowości poszczególnych czynności procesowych powinno być dokonane przy uwzględnieniu obiektywnych przesłanek, a nie poprzez wskazanie sztywnego okresu dla dokonania danej czynności, o naruszeniu jednej z podstawowych zasad postępowania (rozpatrzenie sprawy w rozsądnym terminie)decyduje nie sam upływ czasu, ale nieuzasadnione przewleknięcie procesu. (patrz SN z 07.10. 2010r., sygn. akt WSP 13/10, niepubl.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w tym stanie rzeczy skarga powoda jest nieuzasadniona. Pozew został wniesiony w dniu 26 stycznia 2011r., a wyrok został wydany w dniu 12 listopada 2012r , uzasadnienie w sprawie zostało sporządzone terminowo, apelacji powoda nadano bieg. Wprawdzie istotnie w sprawie odbyły się tylko dwie rozprawy, jednakże nie sposób zarzucić sądowi pierwszej instancji, że działał opieszale, bądź, że podejmował czynności nieterminowo , sąd podejmował bowiem czynności stosownie do stanu sprawy, akta sprawy dwukrotnie przekazywane były z zażaleniem do Sądu Apelacyjnego, nadto do wydłużenia czasu trwania postępowania przyczyniła się także konieczność dopuszczenia dowodu z przesłuchania jednego z pozwanych odbywającego karę pozbawienia wolności w drodze pomocy prawnej.

Podkreślić także trzeba , że w zgodzie z poglądem wyrażonym w Postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2011r., IIISPP 34/10, niepubl., który to pogląd Sąd Apelacyjny podziela - w odrębnym postępowaniu ze skargi na przewlekłość postępowania wykluczone jest dokonywanie merytorycznej oceny lub weryfikowanie kontrowersji prawnych zawartych w kontestowanym orzeczeniu wydanym w postępowaniu, któremu zarzucono przewlekłość .Zatem Sąd Apelacyjny, wbrew zarzutom podnoszonym przez skarżącego w ramach rozpoznawania skargi na przewlekłość postępowania nie może oceniać prawidłowości zastosowania przez sąd pierwszej instancji prawa materialnego ani też oceniać czy istniała potrzeba dopuszczania konkretnych dowodów, bądź też dokonywać

oceny trafności wydanych przez sąd pierwszej instancji orzeczeń. Takie zarzuty mogą być oceniane jedynie w ramach wniesionych środków odwoławczych.

Reasumując brak jest podstaw do przyjęcia, iż w sprawie niniejszej wystąpiła przewlekłość postępowania w rozumieniu art. 2 cytowanej ustawy z 17 czerwca 2004r o skardze (...) zatem skargę powoda jako niezasadną należało oddalić na mocy art. 12 ust 1 tej ustawy.